

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет інформаційних технологій і математики
Кафедра комп'ютерних наук та кібербезпеки

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

галузі знань 11 Математика та статистика

спеціальності 113 Прикладна математика

освітньо-наукової програми Прикладна математика

Силабус нормативного освітнього компонента «Педагогічна практика» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань 11 Математика та статистика спеціальності 113 Прикладна математика за освітньо-науковою програмою Прикладна математика.

Розробник: Гришанович Т. О., доцент кафедри комп'ютерних наук та кібербезпеки, кандидат фізико-математичних наук, доцент.

Силабус погоджено

Гарант ОНП Прикладна математика:

Ярослав ПАСТЕРНАК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри комп'ютерних наук та кібербезпеки
протокол №2 від 29 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри:

Тетяна ГРИШАНОВИЧ

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	11 Математика та статистика 113 Прикладна математика Прикладна математика Третій (освітньо-науковий)	Нормативний
Кількість годин / кредитів 180/6		Рік навчання 2-ий
ІНДЗ: немає		Семестр 4-ий
Мова навчання		Лекції -
Сторінка курсу в Moodle		Практичні (семінарські) -
		Самостійна робота 168 год.
		Консультації 12 год.
	Форма контролю: залік	
	Українська	
	https://moodle-cs.vnu.edu.ua/course/view.php?id=266	

II. Інформація про викладача

Гришанович Тетяна Олександрівна

Науковий ступінь – кандидат фізико-математичних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри комп'ютерних наук та кібербезпеки

Контактна інформація викладача:

Електронна пошта: Hryshanovych.Tatiana@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Банкова, 9, ауд. 505, корпус С ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять розміщено на: <https://ps.vnu.edu.ua/>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Педагогічна практика» спрямований на формування у здобувачів освіти професійних компетентностей, необхідних для здійснення ефективної науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. У межах практики вони набувають досвіду підготовки та проведення навчальних занять з освітніх компонент, опановують методики викладання складного теоретичного матеріалу, розвиток критичного мислення. Аспіранти залучаються до розроблення навчально-методичних матеріалів, формування дидактичних завдань, підготовки презентацій, проведення консультацій, оцінювання навчальних досягнень студентів. Особлива увага приділяється сучасним цифровим інструментам викладання, інтеграції математичного моделювання та алгоритмічних підходів у навчальний процес, використанню активних та інтерактивних методів навчання. Результатом проходження педагогічної практики є розвиток педагогічної майстерності аспірантів, здатності організовувати навчальний процес, застосовувати сучасні освітні технології, ефективно комунікувати зі аудиторією та забезпечувати високу якість викладання дисциплін.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити: Іноземна мова для академічних цілей, Філософія та методологія науки, Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності, Академічна доброчесність та наукова етика.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою педагогічної практики є поглиблення та закріплення знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з питань організації і форм здійснення освітнього процесу в закладі вищої освіти, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці до занять,

застосування сучасних інноваційних освітніх технологій та активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін за галуззю прикладної математики.

Завдання педагогічної практики:

- формування професійної компетентності викладача закладу вищої освіти, розвиток професійних умінь шляхом залучення здобувачів ступеня доктора філософії до виконання навчально-методичної, виховної, організаційної та наукової роботи у закладі вищої освіти;
- демонстрація результатів комплексної психолого-педагогічної, соціально-економічної та інформаційно-комунікаційної підготовки до педагогічної діяльності;
- ознайомлення з основними законодавчими документами, що стосуються вищої школи; вивчення системи навчальної, виховної роботи в ЗВО, зокрема досвіду і системи роботи випускової кафедри та викладача-керівника практики від кафедри; ознайомлення з основними принципами, формами і методами викладання у вищій школі;
- набуття здобувачами освіти творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової праці, формуванню потреби у самовдосконаленні, підвищенні своєї кваліфікації;
- поглиблення і закріплення набутих теоретичних знань із педагогічних дисциплін, застосування їх при розв'язанні конкретних завдань практики;
- оволодіння методикою проведення різних типів аудиторних занять у вищій школі та організації самостійної роботи здобувачів освіти;
- формування вміння критично оцінювати заняття своїх колег та робити на їх основі висновки щодо організації власної викладацької роботи;
- розвиток професійних умінь педагогічної діяльності викладача;
- вироблення умінь педагогічної комунікації з усіма суб'єктами освітнього процесу;
- розвиток особистих (морально-етичних) якостей майбутніх викладачів, що є запорукою успішної професійної реалізації;
- набуття здобувачами освіти професійних якостей майбутнього викладача;
- формування навиків самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення тих, хто навчається.

4. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

ЗК03. Здатність спілкуватися українською та іноземною (англійською) мовами як усно, так і письмово; уміння представляти отримані результати перед науковою спільнотою обраної предметної галузі та громадськістю.

ЗК06. Відповідальність перед суспільством щодо прийнятих рішень та щодо підготовки і навчання здобувачів вищої освіти.

ЗК08. Здатність до лідерства та управління командою у сфері наукових досліджень.

СК10. Уміння аргументувати та відстоювати нові результати власних наукових досліджень, спираючись на апробовані наукові знання у галузі прикладної математики.

СК11. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті у сфері прикладної математики.

РН08. Здатність здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти, розробляти навчально-методичні матеріали, володіти навичками педагогічної майстерності для викладання математичних дисциплін.

РН09. Вмотивованість до навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.

Soft skills:

Комунікативні навички в математичному середовищі, міжособистісна взаємодія, критичне та аналітичне мислення, організація навчального процесу та управління часом, навички презентації математичних ідей, емоційний інтелект, гнучкість та адаптивність, навички наставництва та підтримки студентів, саморефлексія та професійне вдосконалення.

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість	Консультації	Самостійна робота
Підготовчий	Настановча конференція.	2	2
	Консультація з керівником практики та		2

	знайомство з колом обов'язків та завданнями практики.		
	Розробка індивідуального графіку роботи студента-практиканта.		2
Основний	Ознайомлення з основними видами діяльності асистента кафедри.	2	16
	Визначення переліку питань для формування індивідуального завдання під час педагогічної практики.	1	6
	Робота над індивідуальним завданням.	2	90
	Підготовка та виступ із повідомленням про хід виконання індивідуального завдання на нараді підрозділу установи (бази практики), де проходить педагогічна практика.	2	10
Підсумковий	Узагальнення та систематизація матеріалу щодо проходження педагогічної практики. Підготовка звітної документації.	1	10
	Оформлення звіту про практику за поданим зразком.	2	8
	Представлення звіту про практику та його затвердження.		4
	Захист практики.		
Всього		12	168

В. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Під час проходження педагогічної практики здобувачі освіти виконують навчально-методичну, наукову, виховну та організаційну роботу на посаді асистента кафедри закладу вищої освіти.

Освітній компонент «Педагогічна практика» включає такі форми та види педагогічної діяльності:

- проведення лабораторних, лекційних, практичних занять;
- участь у розробленні (оновленні) навчально-методичного забезпечення освітнього компонента;
- перевірка курсових і контрольних робіт, рефератів, звітів із практик здобувачів освіти;
- відвідування занять провідних викладачів фахових дисциплін;
- керівництво науково-дослідною роботою здобувачів;
- проведення консультацій зі здобувачами;
- інші види аудиторного та поза аудиторного навчального навантаження.

Освітня робота здобувача у закладі вищої освіти:

- ознайомлення з робочою програмою ОК, навчально-методичними комплексами / підручниками та методичними розробками;
- планування та складання планів-конспектів окремих лекційних, лабораторних та практичних занять та циклу занять;
- проведення лекційних, лабораторних або практичних занять;
- відвідування лекційних, лабораторних або практичних занять викладачів та інших аспірантів;
- проведення спостережень та аналізу відвіданих занять;
- проектування та виготовлення допоміжних дидактичних посібників;
- перевірка письмових робіт здобувачів освіти.

Організація позааудиторної роботи зі здобувачами освіти:

- спостереження та аналіз окремих видів позааудиторної роботи, що проводять науково-педагогічні працівники;
- планування окремих видів позааудиторної роботи, що відповідають віковим особливостям здобувачів;
- підготовка та проведення запланованої позааудиторної роботи;

- відвідування, проведення спостережень та аналізу позааудиторних заходів, що проводять інші здобувачі освіти;
- участь у роботі наукових гуртків та проблемних груп кафедри.

Для виконання навчально-методичної роботи здобувач освіти закріплюється за певним (відповідно до напрямку ОНП) освітнім компонентом, що забезпечується випусковою кафедрою, та викладає його для здобувачів першого бакалаврського та другого магістерського рівнів освіти. Для виконання позааудиторної роботи здобувач освіти закріплюється за академічною групою, як куратор, за науковим гуртком або проблемною групою, - як керівник.

Формування індивідуального завдання для педагогічної практики спрямоване на виконання навчально-методичної, наукової, виховної та організаційної роботи асистента кафедри закладу вищої освіти. В якості індивідуального завдання навчально-методичної роботи здобувач освіти повинен підготувати та провести лекційне, два залікових лабораторних або практичних заняття з освітнього компонента, за яким він закріплений. В якості індивідуального завдання виховної роботи здобувач освіти повинен підготувати та провести виховний захід в академічній групі за якою він закріплений, як куратор. В якості індивідуального завдання наукової роботи, здобувач виконує індивідуальне науково-дослідне завдання в межах теми дисертаційного дослідження, проводить засідання наукового гуртка чи проблемної групи як керівник, виступає із доповіддю за матеріалами власних досліджень на науковому семінарі кафедри.

VI. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Форми контролю. До видів контролю виконання завдань педагогічної практики відносяться:

- контроль за вчасним проведенням робіт, що зазначені у індивідуальному завданні та календарному плані педагогічної практики;
- вчасне надання керівнику від кафедри матеріалів педагогічної практики відповідно до індивідуального завдання;
- контроль за якістю підготовки здобувачем письмового звіту про виконання завдань педагогічної практики;
- контроль за вчасним поданням керівнику від кафедри на перевірку письмового звіту про виконання завдань педагогічної практики;
- контроль за підготовкою здобувача до захисту на кафедрі результатів педагогічної практики згідно вимог індивідуального завдання.

Матеріали проходження педагогічної практики повинні бути здані керівнику практики від випускової кафедри не пізніше, ніж за 3 дні після завершення терміну педагогічної практики.

Результати проходження практики та звіт здобувачів обговорюються на публічному захисті практики в присутності комісії, затвердженої наказом на практику, та керівника практики від кафедри. Захист практики організовується протягом перших 10 днів після її закінчення. Комісія приймає залік у терміни, що визначені наказом на практику.

Допуск здобувача до захисту педагогічної практики. Критеріями допуску є:

- наявність заповненого щоденника практики;
- наявність відгуку керівника бази практики в щоденнику;
- наявність письмового звіту про виконання завдань педагогічної практики, з дотриманням всіх вимог та завіреного керівником бази практики;
- наявність планів конспектів 10 проведених залікових навчальних занять: 7 лабораторних або практичних та 3 лекційних відповідно до силабусу освітнього компонента за темами, узгодженими з керівником бази практики (плани-конспекти повинні бути завізовані науково-педагогічним працівником, який викладає освітній компонент);
- наявність сценарію виховного заходу, який проведено у академічній групі, за якою закріплений практикант, завізованого куратором групи;
- наявність плану проведення засідання наукового гуртка чи проблемної групи;
- відповідність змісту звіту темі індивідуального завдання.

Допуск здобувача освіти до захисту звіту практики здійснює керівник практики від кафедри, що підтверджується підписом керівника на титульному аркуші звіту. Звіти, в яких

виявлені недоліки (недотримання вимог щодо оформлення, не виконання індивідуальних завдань, відсутність належно оформленого щоденника практики) до захисту не допускаються. Відповідне рішення приймає керівник практики від кафедри за погодженням завідувача кафедри.

Оцінювання результатів проходження педагогічної практики відбувається на комісії.

Критерії оцінювання асистентської практики у ЗВО

	Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1	<p>Теоретична підготовка. Оцінюється вміння під час проходження практики, правильно використати теоретичні знання, здобуті магістрантами в процесі навчання.</p> <p>Навчально-методична робота. Оцінюється змістове наповнення планів-конспектів двох проведених залікових лабораторних або практичних занять та одного лекційного заняття. Проведений аналіз відвіданого навчального заняття.</p> <p>Наукова робота. Наявність публікацій, або звіту виконання індивідуального науково-дослідного завдання.</p> <p>Організаційна робота. Участь у позанавчальних заняттях (засіданнях наукових гуртків та проблемних груп), організація виховного заходу.</p>	20 20
2	<p>Оцінювання процесу проходження практики. Особистісні характеристики. Враховується ініціативність, самостійність, професійна спрямованість, інноваційність тощо.</p> <p>Навчально-методична робота. Оцінюється вміння доносити свої знання під час проведення лабораторних та лекційних занять.</p> <p>Наукова робота. Оцінюється наявність доповіді на наукових конференціях, засіданнях круглих столів, наукових гуртків, наукових семінарів кафедри.</p> <p>Виховна, організаційна робота. Оцінюються організаторські та комунікативні навички під час проведення виховного заходу в академічній групі як куратора та оформлення сценарію виховного заходу.</p>	25 5 10
3	Оцінювання звітної документації. Оцінюється змістове наповнення всієї звітної документації (письмовий звіт та щоденник практики).	10
4	Захист звіту практики. Оцінюється змістовність доповіді з чіткими та обґрунтованими відповідями на запитання членів комісії під час захисту.	10
Всього		100

Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загально-прийнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності.

Проходження практики передбачає відвідування здобувачами настановчої конференції перед початком практики. На настановній конференції здобувачу, надається вся необхідна інформація з порядку проходження практики, проводиться інструктаж з техніки безпеки та видаються щоденники практики. Протягом перших трьох днів здобувач-практикант повинен пройти інструктаж із техніки безпеки на базі практики. У період практики здобувачі дотримуються всіх правил внутрішнього розпорядку і техніки безпеки, встановлених у підрозділі і на робочих місцях.

Поставити питання для керівника практики, уточнити завдання, з'ясувати незрозумілі моменти здобувачі освіти можуть на консультаціях, які проводяться керівником практики від кафедри відповідно до графіку. Кожен здобувач повинен бути учасником дистанційного курсу «Педагогічна практика», розміщеного на платформі дистанційного навчання Moodle. (<https://moodle-cs.vnu.edu.ua/course/view.php?id=266>). Передбачено спілкування керівника практики від кафедри зі здобувачами через форум дистанційного курсу. До захисту практики допускаються здобувачі, які виконали завдання, оформили звіт практики та завантажили відповідну документацію до дистанційного курсу. Вимоги до структури звіту та його оформлення здобувачі можуть переглянути на дистанційному курсі.

Політика щодо академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання індивідуальних завдань практики (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Політика щодо дедайннів та перескладання

Терміни практики оголошуються керівником практики на настановчій конференції, зазначаються у дистанційному курсі. Матеріали практики, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на

нижчу оцінку. У випадку, коли здобувач освіти не виконав завдання практики у зазначені терміни, він має можливість виконати завдання під час ліквідації академічної заборгованості - проходження аспірантом практики та підготовкою відповідної документації за умови наявності дозволу проректора з навчальної роботи та рекрутації.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковою формою контролю освітнього компонента «Педагогічна практика» є залік. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100 бальною шкалою. Оцінювання здійснюється на основі представленого звіту, демонстрації виконання індивідуального завдання, захисту матеріалів практики, що відбувається за присутності усіх здобувачів-практикантів комісії та керівників практики від кафедри.

Диференційована оцінка за педагогічну практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план (залікову книжку) здобувача за підписами членів комісії. У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку здобувачу надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. За умови отримання незадовільної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії здобувач відраховується з університету.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси.

1. Педагогічна практика. Електронний курс навчальної дисципліни. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. URL: <https://moodle-cs.vnu.edu.ua/course/view.php?id=266>.
2. Пороження про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому / освітньо-творчому) та науковому рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.
3. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки.
4. Закон України «Про вищу освіту», Указ президента України від 04.07.2005р. №1013/2005 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні».